

N:o 29.

Ankom till Riksdagens kansli den 8 april 1910, kl. 5,30 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående reglering af löneförhållandena m. m. vid försäkringsinspektionen. (2:a A).

I en den 18 sistlidne februari till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (nr 73) har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att

dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslag till stat för försäkringsinspektionen att tillämpas från och med år 1911;

dels godkänna de i samma statsrådsprotokoll angifna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner;

dels förklara, att en hvar, som med eller efter 1911 års ingång tillträder i aflöningsstaten upptagen befattning vid försäkringsinspektionen, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser, i hvad de äro på honom tillämpliga;

dels medgifva, att kostnaderna för försäkringsinspektionens verksamhet enligt fastställd stat må utgå af de bidrag, som enligt lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och lagen af samma dag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket skola af försäkringsanstalterna årligen erläggas till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet;

dels ock besluta, att de pensioner, som med tillämpning af lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension komma att beviljas tjänst innehafvare vid försäkringsinspektionen, skola utgå af försäkringsanstalternas förenämnda bidragsmedel.

I fråga om den till stöd för framställningen förebragta utredningen får utskottet hänvisa till propositionen.

Beträffande först frågan om försäkringsinspektionens uppförande å ordinarie stat har utskottet, då tillräcklig erfarenhet numera lärers få anses hafva vunnits angående ej mindre behovet af den verksamhet, som af ämbetsverket utöfvas, än äfven den lämpligaste formen för verkets organisation, intet att erinra mot förslaget i sådant afseende.

*Utskottets
yttrande.*

Likaledes har utskottet ansett sig böra biträda förslaget om, att tjänstemännens pensioner, i den mån desamma ej bestridas af vederbörandes egna afgifter, må utgå af försäkringsanstaltens bidragsmedel.

Vidkommande ämbetsverkets organisation har föreslagits den förändring i den nuvarande tjänstemannapersonalen, att dels den för biträde åt öfverdirektören med matematisk-tekniska utredningar och vid inspektioner, särskildt af lifförsäkringsbolag, afsedda assistentbefattningen, som har aflönats med arfvode å 3,000 kronor från expensmedlen, skulle förvandlas till en tjänst af andra graden, hvars innehafvare skulle benämnas förste aktuarie, dels ock en ytterligare förste aktuarietjänst skulle inrättas, hufvudsakligen afsedd för de mera maktpåliggande delarne af den granskning och statistiska bearbetning af försäkringsbolagens berättelser, som nu utföres af registratorn med biträde af amanuenser. Då behofvet af den förstnämnda af de båda sålunda föreslagna nya tjänsterna synes utskottet af hvad därom i statsrådsprotokollet förekommer ådagalagdt, anser sig utskottet böra tillstyrka förslaget i denna del. Beträffande däremot den senare, för det statistiska arbetet hufvudsakligen afsedda förste aktuarietjänsten har utskottet i likhet med löne-regleringskommittén icke funnit sig öfvertygad om att icke, åtminstone för närvarande, ämbetsverket med den ökade dagliga arbetstid, som enligt utskottets förslag kommer att af tjänstemännen utkrävas, bör kunna på ett tillfredsställande sätt medhinna den ämbetsverket åliggande verksamheten utan att ytterligare en förste aktuarietjänst behöfver inrättas; och har utskottet alltså icke ansett sig kunna tillstyrka uppförandet i staten af denna tjänst.

Förslaget angående aflöningarne har icke gifvit utskottet anledning till annan erinran än att vaktmästaren, för hvilken i det framlagda statsförslaget uppförts två ålderstillägg å 150 hvardera, synes böra i ifrågavarande hänseende likställas med vaktmästarna hos fångvårdsstyrelsen, hvilkas ålderstillägg utskottet i sitt den 2 i denna månad afgifna utlåtande angående utgifterna under andra hufvudtiteln föreslagit till två å 100 kronor hvardera.

Vidkommande anslaget till omkostnader, hvilket af Kungl. Maj:t föreslagits till 18,000 kronor, lärers detsamma böra höjas med ett belopp, motsvarande det amanuensarfvode, 1,600 kronor, som vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag om inrättande af en för det statistiska arbetet afsedd förste aktuarietjänst skulle hafva blifvit inbesparadt, och anslaget således upptagas med 19,600 kronor. I detta sammanhang har utskottet velat uttala sin anslutning till löne-regleringskommitténs hemställan, att grunderna för aflöningen till den extra personalen hos försäkringsinspektionen böra bestämmas af Kungl. Maj:t på förslag af inspektionen.

Såsom af statsrådsprotokollet framgår, har lönereglerinskommittén i sitt yttrande i nu förevarande ärende till behandling upptagit frågan om den fortfarande behöfligheten af det från och med år 1904 under sjätte hufvudtiteln uppförda extra anslag af 3,000 kronor till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet; och har kommittén ansett att detta biträde numera i allmänhet borde utan särskild ersättning kunna lämnas af öfverdirektören eller annan ledamot i försäkringsinspektionen, hvarigenom berörda anslag icke vidare skulle blifva erforderligt. Departementschefen, som vid föredragningen af det föreliggande löneregleringsärendet jämväl behandlat sistnämnda fråga, emellertid — under framhållande hufvudsakligen af att det i en mängd har frågor, där försäkringsinspektionen och vederbörande bolag förfäktat olika mening, vore nödvändigt att inom departementet äga tillgång på biträde af en på samma gång sakkunnig och fullt opartisk person samt svårigheten att för hvarje särskildt fall kunna erhålla sådant biträde — ansett att den nuvarande anordningen borde bibehållas oförändrad samt förty icke funnit sig böra hemställa om ändring uti den af Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningen om anvisande af ofvanberörda anslag jämväl för år 1911. Utskottet har emellertid icke af hvad departementschefen sålunda anfört blifvit öfvertygad om att icke förevarande fråga skulle lämpligen kunna ordnas, på sätt af kommittén föreslagits. Utskottet anser sig nämligen kunna antaga, att flertalet af de inom departementet behandlade försäkringsärendena icke äro af den beskaffenhet, att öfverdirektören eller annan ledamot i försäkringsinspektionen ur jäfssynpunkt kan anses mindre lämplig att deltaga i deras beredande till föredragning, och håller utskottet före att i de fall, då så är förhållandet, det icke bör möta några oöfverstigliga svårigheter att erhålla nödigt biträde af sakkunnig opartisk person mot ersättning, som Kungl. Maj:t icke lär sakna utväg att af tillgängliga medel bereda. Utskottet anser alltså, att skyldighet att tillhandagå med biträde af ifrågavarande slag bör åläggas öfverdirektören eller annan ledamot i försäkringsinspektionen, och anser sig utskottet kunna förvänta, att föreskrift om dylik skyldighet kommer att af Kungl. Maj:t meddelas i ämbetsverkets instruktion.

De af Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsvillkoren och dithörande bestämmelser hafva icke gifvit utskottet anledning till annan erinran än att bestämmelsen om, att hvar och en, som med eller efter ingången af år 1911 tillträder i aflöningsstaten upptagen befattning vid försäkringsinspektionen, skall vara pliktig att underkasta sig nämnda villkor i hvad de äro på honom tillämpliga, icke synes erforderlig med hänsyn därtill, att dessa tjänsteinnehafvarares aflöning hittills varit uppförda å extra stat.

Såsom villkor för den nya lönestatens trädande i kraft synes böra uppställas meddelande af föreskrift om 6 timmars daglig tjänstgöringstid å tjänsterummet.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) godkänna följande stat för försäkringsinspektionen:

	K r o n o r.						
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts-tillägg.	Summa.			
A. Aflöningar.							
Öfverdirektören och chefen	6,200	2,800	1,000	10,000	32,800		
1 ledamot, arfvode	—	—	—	3,000			
1 d:o d:o	—	—	—	3,000			
1 ledamot och sekreterare.....	3,600	1,800	400	¹ 5,800			
1 förste aktuarie	3,600	1,800	400	¹ 5,800			
1 registrator	2,200	1,500	300	² 4,000			
1 vaktmästare	700	350	150	³ 1,200			
¹ För den ledamot, som tillika är sekreterare, äfvensom för förste aktuarien kan lönen efter fem år höjas med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.							
² För registratorn kan lönen efter fem år höjas med 500 kronor, efter tio år med ytterligare 500 kronor och efter femton år med än ytterligare 500 kronor.							
³ För vaktmästaren kan lönen efter fem år höjas med 100 kronor och efter tio år med ytterligare 100 kronor. — Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.							
Till ålderstillägg, förslagsvis					600	33,400	
B. Omkostnader.							
Till vikariatersättningar, ersättningar till extra tjänstemän och andra biträden, resekostnads- och traktamentsersättningar, tryckningskostnader, hyra, kostnader för belysning, uppvärmning, städning, möbler, böcker, tidningar, kontorsrekvisita m. m. äfvensom till extra ordinarie arbetskrafter vid möjligen förekommande särskild administration af liförsäkringsbolag, förslagsvis						—	19,600
Summa						—	53,000

b) besluta, att under ofvanstående stat skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1911, under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift därom, att samtliga ordinarie tjänsteinnehafvare skola, i den mån ej undantag kunna anses böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag»;

c) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten för ordinarie tjänsteinnehafvare upptagna aflöningsförmåner

att innehafvare af ordinarie befattning vid försäkringsinspektionen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågasvarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning vid försäkringsinspektionen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att chef, ledamot eller förste aktuarie vid försäkringsinspektionen ej må deltaga i styrelsen af eller vara anställd vid försäkringsbolag eller vid utländsk försäkringsanstalt, som erhållit tillstånd att här i riket drifva försäkringsrörelse, ej heller vara aktieägare eller garant i sådant företag;

att med ordinarie befattning vid försäkringsinspektionen ej heller i öfrigt må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk

eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår chef eller sekreterare, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, försäkringsinspektionen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras till följd af tjänsteresa eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om

han förordnas till högre befattning vid försäkringsinspektionen, bestrida densamma mot åtnjutande, i det förstnämnda fallet af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från det han på grund af förordnande tillträdt befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att öfverdirektören, sekreteraren, förste aktuarien och registratorn äga årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta semester, en hvar, med undantag af registratorn, under en och en half månad samt denne sistnämnde under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är stadgadt vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

d) medgifva, att kostnaderna för försäkringsinspektionens verksamhet enligt fastställd stat må utgå af de bidrag, som enligt lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och lagen af samma dag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket skola af försäkringsanstalterna årligen erläggas till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet;

e) besluta, att de pensioner, som med tillämpning af lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension komma att beviljas tjänstinnehafvare vid försäkringsinspektionen, skola utgå af försäkringsanstalternas förenämnda bidragsmedel.

Stockholm den 8 april 1910.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Reservationer:

af herrar grefve *A. F. Wachtmeister* och grefve *C. O. Taube* mot vissa delar af motiveringen;

af herr *H. Andersson*, som yrkat att, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, å aflöningsstaten för försäkringsinspektionen skulle uppföras ytter-

ligare en förste aktuarie med 3,600 kronor i lön, 1,800 kronor i tjänstgöringspenningar och 400 kronor i ortstillägg, eller tillsammans 5,800 kronor, jämte två ålderstillägg, hvardera å 500 kronor, samt att följaktligen anslaget till omkostnader skulle minskas med 1,600 kronor till 18,000 kronor och statens slutsumma skulle höjas med 4,200 kronor till 57,200 kronor.

af herrar *F. W. Thorsson* och *K. V. Rydén*, som ansett, att utskottet bort tillstyrka den af Kungl. Maj:t föreslagna aflöning jämte ålderstillägg för försäkringsinspektionens vaktmästare.
